

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (POLITICAL SCIENCE)
EXAMINATION: MAY – 2026
FOURTH SEMESTER

Subject: Political Thoughts of Karl Marx (POLMJC-403)

Date: 11/05/2026	Total marks: 100	Time: 10.00 am to 1.00 pm
-------------------------	-------------------------	----------------------------------

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

1. Explain the life and historical background of Karl Marx.
2. Explain the influence of Hegel and Feuerbach on Marx's political thought.
3. Explain the meaning of historical materialism in Marxist philosophy.
4. Explain the labour theory of value and surplus value in Marx's thought.
5. Explain how Marx criticized capitalism as a system of exploitation.
6. Explain the concept of alienation of labour in simple words.

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

1. Explain Marx's theory of class and class conflict.
2. Discuss the conflict between the bourgeoisie and the proletariat.
3. Explain the main objectives and vision of the Communist Manifesto.
4. Explain the relation between Marxism, Leninism, and Neo-Marxism.
5. Explain Marxist views on imperialism and global capitalism.
6. Explain the contemporary relevance of Marx's ideas in the modern world.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

१. कार्ल मार्क्स यांचे जीवन आणि ऐतिहासिक पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.
२. हिगेल आणि फायरबाख यांचा मार्क्सच्या राजकीय विचारांवर झालेला प्रभाव स्पष्ट करा.
३. मार्क्सवादी तत्त्वज्ञानातील ऐतिहासिक भौतिकवादाचा अर्थ स्पष्ट करा.
४. मार्क्सच्या विचारांतील श्रममूल्य सिद्धांत आणि अतिरिक्त मूल्य स्पष्ट करा.
५. मार्क्सने भांडवलशाहीला शोषणाची व्यवस्था म्हणून कशी टीका केली ते स्पष्ट करा.
६. श्रमपरात्मभावाची संकल्पना सोप्या शब्दांत स्पष्ट करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

१. मार्क्सचा वर्ग आणि वर्गसंघर्षाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.
२. बुर्जवा वर्ग (आहे रे) आणि सर्वहारा वर्ग (नाही रे) यांच्यातील संघर्ष स्पष्ट करा.
३. कम्युनिस्ट जाहीरनाम्याची प्रमुख उद्दिष्टे आणि दृष्टी स्पष्ट करा.
४. मार्क्सवाद, लेनिनवाद आणि नव.मार्क्सवाद यांतील संबंध स्पष्ट करा-
५. साम्राज्यवाद आणि जागतिक भांडवलशाहीविषयी मार्क्सवादी दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
६. आधुनिक जगात मार्क्सच्या विचारांचे समकालीन महत्त्व स्पष्ट करा.